

Miljö- och byggnadsnämnden

2017-02-21

Mbn § 18

Dnr 2017.0048

Ärende:

Remiss - förbud mot plastpartiklar i kosmetiska produkter som är avsedda att sköljas av (Dnr M2017/00089/R)

Beskrivning av ärendet:

Från Miljö- och energidepartementet på Regeringskansliet föreligger en remiss om förbud mot plastpartiklar i kosmetiska produkter som är avsedda att sköljas av.

Förslaget innebär att det blir förbjudet att tillhandahålla kosmetiska produkter som innehåller plastpartiklar som har tillsatts för att ha en rengörande, skrubbande eller polerande effekt samt som är avsedd att avlägsnas eller spottas ut efter att den används på hud, hår, slemhinnor eller tänder. Ändring sker i förordning (1998:944) om förbud mm i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter samt i miljötillsynsförordningen (2011:13). Kemikalieinspektionen och kommunerna föreslås få ansvaret för tillsynen över förbudet. Syftet med ändringen är att begränsa tillförsel av plastpartiklar till sjöar och hav.

Motivering till beslut:

Miljö- och byggnadsnämnden ställer sig positiv till att användningen av plastpartiklar i kosmetiska produkter begränsas. Forskningsstudier har bland annat bevisat att plastpartiklar kan tas upp av marina organismer samt visat på en rad negativa effekter på vattenlevande djur, exempelvis kan upptaget leda till minskat födointag på grund av att partiklarna tar upp plats i tarmen.

Plastpartiklar, och framförallt plastpartiklar i mikrometerstorlek, kan passera genom reningsverk och på så sätt hamna i recipienten. Plast bryts generellt ned mycket långsamt. Tyngre partiklar sedimenterar och lättare partiklar lägger sig på vattenytan. Forskning om plastpartiklars effekter på miljön och människors hälsa pågår, men det finns för tillfället stora kunskapsluckor om plastpartiklars effekter. Det finns indikatorer om att plastpartiklar kan orsaka både fysiska och toxikologiska effekter.

Kemikalieinspektion (KEMI) beskriver i sin rapport "Förslag till nationellt förbud mot mikroplaster i kosmetiska produkter" att det redan finns två tydliga insatser mot plastpartiklar i kosmetiska produkter. Den första är en frivillig branschöverenskommelse för utfasning av plastpartiklar i kosmetiska produkter (på initiativ av Kem-tekniska leverantörsförbundet, KTF). Den andra är att miljömärkningskriterierna för Svanen och EU-blomman innehåller kriterier mot plastpartiklar i kosmetiska produkter. KEMI bedömer i sin rapport att tillgången på substitut till plastpartiklar i kosmetiska produkter är god. I förslaget avgränsas förbud av plastpartiklar i kosmetiska produkter till produkter med exfolierande eller rengörande effekter eftersom det är inom dessa användningsområden som det framkommit tydligast att alternativa material finns tillgängliga.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Miljö- och byggnadsnämnden

2017-02-21

(Mbn § 18 fortsätter)

Sammantaget ser Miljö- och byggnadsnämnden att det finns risker med plastpartiklar i miljön och att försiktighetsprincipen talar för att minska tillförseln av plastpartiklar i miljön. Nämnden ser därför gärna att förslaget utökas till att inkludera alla kosmetiska produkter till vilka plastpartiklar avsiktligt har tillsatts. Det finns redan alternativa material och det finns insatser inom branschen och från miljömärkningskriterier. Att utöka förbudet så att det gäller alla kosmetiska produkter till vilka plastpartiklar avsiktligt tillsatts skulle ytterligare minska utsläppet av plastpartiklar till sjöar och vattendrag.

Forskningsstudier har visat att vattenlevande djur tar upp plastpartiklar, från partiklar i nanostorlek upp till flera millimeter. Det välkomnas därför av Miljö- och byggnadsnämnden att det i förbudet inte föreslås en nedre gräns för storlek på plastartiklarna. Miljö- och byggnadsnämnden delar bedömningen i förslaget om att ordet mikrokorn kan tolkas som att det enbart omfattar partiklar på mikrometerskalan. Nämnden bedömer därför att plastpartiklar är ett tydligare ordval jämfört med det tidigare föreslagna ordvalet mikrokorn av plast.

Beslutsunderlag:

Remiss – förbud mot plastpartiklar i kosmetiska produkter som är avsedda att sköljas av.

Kemikalieinspektionens rapport ”Förslag till nationellt förbud mot mikroplaster i kosmetiska produkter” (KemI rapport 2/16).

Miljö- och byggnadsnämnden beslöt

att avge följande yttrande:

Miljö- och byggnadsnämnden ställer sig positiv till att användningen av plastpartiklar i kosmetiska produkter som sköljs av begränsas, men ser gärna att förbudet utökas från att endast inkludera de plastpartiklar som är tillsatta för av ha en rengörande, skrubbande eller polerande effekt, till att inkludera alla kosmetiska produkter till vilka plastpartiklar avsiktligt har tillsatts, så att även kosmetiska produkter som hudkrämer, ögonskugga och hårfärgningsmedel inkluderas.

Miljö- och byggnadsnämnden anser att plastpartiklar är ett tydligare ord jämfört med mikrokorn av plast.

Kopia till:

Regeringskansliet, m.registrator@regeringskansliet.se

Regeringskansliet, susanne.classon@regeringskansliet.se

Akten